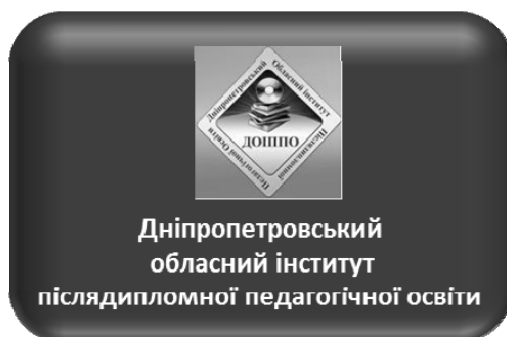

**Міністерство освіти і науки України
КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти»**

ФІЛОСОФІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

**МАТЕРІАЛИ
III Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

14 грудня 2017 р.

Частина I

**Дніпро
2018**

**Міністерство освіти і науки України
КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти»**

ФІЛОСОФІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

**МАТЕРІАЛИ
III Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

14 грудня 2017 р.

Частина I

**Дніпро
2018**

УДК 303
ББК 63.3
Ф 38

За редакцією:

ВИСОЦЬКА Ольга Євгенівна, д.філос.н., доц., декан факультету відкритої освіти та стажування КВНЗ «Дніпропетровський ОІППО»

Ф 38 **Філософія, теорія та практика випереджаючої освіти для сталого розвитку:** Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. 14 грудня 2017 р., м.Дніпро, ДОІППО. Частина I / Наук. ред. О.Є.Висоцька. - Дніпро: СПД «Охотнік», 2018. - 300 с.

У збірник вміщено матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «**Філософія, теорія та практика випереджаючої освіти для сталого розвитку**», що присвячена найбільш важливим проблемам взаємодії філософії, та освіти, новим стратегіям реформування вищої освіти та освіти дорослих а також питанням поширення ідей освіти для сталого розвитку у навчальних закладах Дніпропетровської області та в Україні, обміну досвідом щодо шляхів інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у навчально-виховний процес, впровадження громадянської освіти на засадах європейських демократичних цінностей, екологічної та енергоефективної освіти, гендерної освіти, медіаосвіти, здоров'язберігаючих освітніх технологій.

Рекомендовано для науково-педагогічних працівників вищої та післядипломної освіти, керівників середніх загальноосвітніх навчальних закладів, вчителів, докторантів, аспірантів, студентів.

© Колектив авторів, 2018

© ДОІППО, 2018

РОЗДІЛ 2.

ВИЩА ОСВІТА: НОВІ СТРАТЕГІЇ РЕФОРМУВАННЯ

*

ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ У ВИМІРІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

В.І. Березняков, Т.В. Лутаєва

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Функціонування вітчизняної системи післядипломної освіти та підтвердження професійної компетентності фахівців є негайною потребою й одним з головних завдань сьогодення. В умовах реорганізації системи охорони здоров'я України на засадах сімейної медицини важливо визначити педагогічні умови, що дозволять підготувати сімейного лікаря до атестації на відповідну кваліфікаційну категорію та визначити рівень його знань та умінь у відповідності до кваліфікаційних вимог шляхом перепрофілювання та респеціалізації лікарів інших спеціальностей на циклах підвищення кваліфікації.

Підходи до підготовки сімейних лікарів в Україні та країнах Європи досліджувалися Ю.В. Вороненком, О.Г. Шекерою, В.І. Ткаченко, Н.В. Медведовською, В.В. Красновим, І.Е. Довганюк, О.Б. Наливайко та ін. Перспективи та освітні інновації в системі післядипломної освіти фахівців галузі охорони здоров'я окреслювалися в роботах Л.С. Логущ, О.Ф. Пімінова, В.А. Якущенко, Д.Л. Великого, О.В. Лукієнко, Л.Г. Кайдалової, В.М. Толочко, М.В. Заричкової, І.В. Міщенко, Ю. П. Медведєвої, В.Б. Сем'янчук та ін.

Мета дослідження – визначити та обґрунтувати основні педагогічні умови підготовки сімейних лікарів на прикладі організації передатестаційного циклу (ПАЦ) зі спеціальності «Загальна практика-сімейна медицина» в Харківській медичній академії післядипломної освіти (ХМАПО).

Методи дослідження – узагальнення наукової літератури; аналіз передового педагогічного досвіду.

Узагальнюючи різні підходи до визначення поняття «педагогічні умови», ми будемо дотримуватися думки, що це обставини, від яких залежить та за наявності яких відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості, групою людей. У контексті нашого дослідження педагогічні умови – це цілеспрямовано організоване викладачем педагогічне середовище, взаємозалежна сукупність заходів в освітньому процесі, що забезпечує максимальний розвиток особистості фахівця.

Аналіз спеціальної літератури та передового педагогічного досвіду дозволяє констатувати, що для забезпечення змістової та методичної готовності викладача до упровадження освітніх інновацій при підготовці сімейного лікаря в системі післядипломної медичної освіти важливо забезпечити їм професійно-педагогічну підтримку. Професійно-педагогічну підтримку викладачів доречно здійснювати засобом їх залучення до підвищення кваліфікації в галузі педагогіки. Наш досвід свідчить, що зростанню педагогічної майстерності викладачів ПАЦ зі спеціальності «Загальна практика-сімейна медицина» сприяє отримання ними вищої педагогічної освіти зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» на базі Національного фармацевтичного університету, участь в науково-практичних конференціях психолого-педагогічного спрямування, окреслення ними напрямів самовдосконалення під час тренінгів тощо.

Аналіз досвіду організації ПАЦ зі спеціальності «Загальна практика-сімейна медицина» в ХМАПО свідчить, що з метою розвитку клінічного мислення сімейних лікарів важливо забезпечити під час занять процес діалогічної взаємодії суб'єктів освітнього процесу та упроваджувати методи проблемного навчання.

Вважаємо, що у процесі підготовки сімейних лікарів особливо значущими є контекстуальні діалоги під час бінарних лекцій, лекцій-діалогів, лекцій з раніше запланованими помилками, лекцій прес-конференцій. Названі різновиди лекцій передбачають можливість відхилення викладача від заздалегідь підготовленого тексту промови як щодо зміни інтерпретації первинного змісту окремих положень, так і щодо подання на розгляд аудиторії положень, які спочатку не повинні були розглядатися. Діалогічна взаємодія суб'єктів освітнього процесу досягається також за рахунок упровадження на семінарських та практичних заняттях мозкового штурму, брейн-рингу, конверсаторій, лікарських проблемних задач.

Підготовка сімейних лікарів у системі післядипломної освіти передбачає досягнення суб'єктного включення тих, хто навчається, в навчальну діяльність на основі ситуаційно-контекстного підходу. Важливо забезпечити упровадження під час інтерактивних практичних занять кейс-методу (сюжетні кейси, ситуації-проблеми, ситуації-ілюстрації тощо), професійне позиціонування (власна позиція щодо ситуації). Зокрема, під час організації ПАЦ зі спеціальності «Загальна практика-сімейна медицина» в ХМАПО упровадження кейс-методу відбувалося під час обговорення на заняттях ситуаційної вправи «пацієнт в реанімації» (сюжетний кейс), розробки програми оздоровлення сім'ї (особистісно-орієнтована ситуація), постановки діагнозу (ситуації-проблеми), оцінювання правильності стратегії лікування (ситуація-оцінка), визначення діагнозу по ілюстрації з ознаками захворювання (ситуація-ілюстрація), аналіз помилок у діях медпрацівників, визначення алгоритму лікування (розігрування ситуації в ролях).

Спираючись на здійснений аналіз наукових праць, вивчення досвіду організації ПАЦ зі спеціальності «Загальна практика-сімейна медицина» на базі Харківської медичної академії післядипломної освіти, вважаємо, що успіх підготовки сімейних лікарів в системі післядипломної освіти забезпечує змістова та

методична готовність викладача до упровадження освітніх інновацій; розвиток клінічного мислення фахівців у процесі діалогічної взаємодії та проблемного навчання; а також забезпечення суб'єктного включення тих, хто навчається, в навчальну діяльність на основі ситуаційно-контекстного підходу.

О. І. Бондаренко

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Світова спільнота знаходиться на перетині переходу від індустріального до інформаційного суспільства, а тому розвиток дистанційної форми навчання набуває важливості і може розглядатися, як перспективний напрямок розвитку освіти.

На сьогоднішній день, вищу освіту можна освоїти як в стаціонарних навчальних закладах, так і за допомогою віддаленого або дистанційного навчання.

Що ж все - таки ми розуміємо під поняттям «дистанційна освіта»? Отже, можемо дати таку дефініцію: дистанційна освіта – це освіта, яка повністю або частково здійснюється за допомогою комп'ютерів і телекомунікаційних технологій і засобів. Суб'єкт дистанційної освіти віддалений від педагога, і / або навчальних засобів, та / або освітніх ресурсів.

Як, власне, відбувається взаємодія між викладачем та студентом? Взаємодія викладача та студента між собою відбувається на відстані, без втрати компонентів навчального процесу і реалізується за допомогою інтернет-технологій. Крім інтернету, популярною технологією є пересилання учням освітніх контентів (електронних підручників, лекційних відеокурсів, відеосемінарів і ін.). Збагачена інтерактивна функціональність електронного підручника відповідає вимогам сучасного підходу до роботи з інформацією, дозволяє користувачеві робити нотатки і закладки, прикріплювати власні файли з додатковими матеріалами, постійно розширюючи середу електронного підручника. Викладач має можливість працювати з пристроєм кожного студента окремо зі свого планшета або іншого комп'ютера, коментувати роботу студентів, давати і перевіряти.

Так, на сьогоднішній день форма дистанційної освіти існує практично у всіх університетах світу. Оскільки ця тема має важливе значення для сучасного суспільства. Вищезазначену тему розглядають, як зарубіжні так і вітчизняні вчені.

В Україні тема дистанційної освіти надзвичайно актуальна. Причиною такого успіху є масова перепідготовка та підготовка кадрів. Чи варто, перш за все, визначити основні переваги дистанційної освіти? Слід виокремити основні шість: 1. Доступність всім верствам населення; 2. Вільний графік засвоєння матеріалу; 3. Цілодобовий доступ до навчального матеріалу; 4. Використання нових освітніх технологій; 5. Індивідуальний підхід до навчального процесу; 6. Гнучкий графік консультацій.

Для розвитку дистанційного навчання в Україні і фактичного впровадження дистанційної освіти потрібно: